

prima instanță: N. Arabadji
instanța de apel: A. Panov, M. Anton, I. Secrieru

dosarul nr. 2rc-310/17

DECIZIE

12 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:
Președintele ședinței,
judecători

Valentina Clevadi
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către lichidatorul Întreprinderii Mixte „Fivilis” Societate cu Răspundere Limitată, Magnet Victor

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale „Cramax Grup” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Întreprinderii Mixte „Fivilis” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată și acțiunea reconvențională înaintată de Întreprinderea Mixtă „Fivilis” Societatea cu Răspundere Limitată împotriva Societății Comerciale „Cramax Grup” Societate cu Răspundere Limitată și Societății cu Răspundere Limitată „Smirtrans” în proces de insolabilitate cu privire la declararea nulității contractului

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017, prin care a fost respinsă cererea Întreprinderii Mixte „Fivilis” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Întreprinderea Mixtă „Fivilis” Societate cu Răspundere Limitată,

c o n s t a t ă:

La 06 decembrie 2013, Societatea Comercială „Cramax Grup” Societate cu Răspundere Limitată (SC „Cramax Grup” SRL) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Mixte „Fivilis” Societate cu Răspundere Limitată (ÎM „Fivilis” SRL) cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

La 09 decembrie 2014 ÎM „Fivilis” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva SC „Cramax Grup” SRL și Societății cu Răspundere Limitată „Smirtrans” (SRL „Smirtrans”) în proces de insolvență cu privire la declararea nulității contractului nr 0103/12 din 01 martie 2012.

Prin hotărârea Judecătorei Râșcani municipiul Chișinău din 12 septembrie 2016, acțiunea inițială a fost admisă, iar cererea reconvențională a fost respinsă.

La 10 octombrie 2016, ÎM „Fivilis” SRL a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii inițiale și cu admiterea cererii reconvenționale, totodată solicitând scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017, a fost respinsă cererea ÎM „Fivilis” SRL cu privire la scutire de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de ÎM „Fivilis” SRL și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmită în conformitate cu exigențele legii și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 37 575 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 7 zile din data recepționării încheierii.

Totodată, a fost explicat apelantului ÎM „Fivilis” SRL că în caz dacă nu v-a lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu v-a fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

La 03 martie 2017, lichidatorul ÎM „Fivilis” SRL, Magnet Victor a declarat, prin intermediul oficiului poștal, recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017 și remiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea instanței de apel deoarece aceasta este neîntemeiată, ilegală și pasibilă de a fi casată în partea ce ține de obligarea apelantului ÎM „Fivilis” SRL de a achita taxa de stat. Or, cerința cu privire la scutire de la plata taxei de stat urma a fi admisă cu acceptarea apelului spre examinare.

Susține că cererea cu privire la scutire de la plata taxei de stat pentru judecarea apelului a fost întemeiată pe prevederile art. 85 alin. (4) CPC și pe faptul că SRL ÎM „Fivilis” SRL - în proces de insolvență este într-o situație financiară dificilă.

Astfel, invocă că ÎM „Fivilis” SRL este în imposibilitatea de a achita taxa de stat în mărime de 37 575 lei, deoarece prin hotărârea Curții de Apel Chișinău nr. 2-962/16 din 02 decembrie 2016, a fost constatată incapacitatea sa de plată.

Or, neeliberarea de la plata taxei de stat ar duce la îngrădirea accesului la un tribunal, fapt ce în consecință este o încălcare a art. 6§1 din Convenție.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva încheierii instanței de apel din 16 februarie 2017, prin intermediul oficiului poștal la 03 martie 2017, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Verificând argumentele recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, întemeiat și urmează a fi admis cu casarea parțială a încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017 și trimiterea pricinii la rejudecare din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Din conținutul recursului declarat rezultă că recurentul invocă dezacordul cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017 doar în partea ce ține de obligarea apelantului la achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel.

La caz, se constată că 03 martie 2017 ÎM „Fivilis” SRL a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriei Râșcani municipiul Chișinău din 12 septembrie 2016, concomitent solicitând și scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel. În susținerea cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, apelantul ÎM „Fivilis” SRL, a invocat că este în imposibilitate de a achita taxa de stat, din motive obiective, întrucât societatea nu dispune de activități economice deja din 2013, iar pe conturile bancare ale întreprinderii au fost aplicate interdicții.

Drept urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017 a fost respinsă cererea ÎM „Fivilis” SRL cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de ÎM „Fivilis” SRL și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele legii și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 37 575 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 7 zile din data recepționării încheierii.

Totodată, a fost explicat apelantului ÎM „Fivilis” SRL că în caz dacă nu v-a lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu v-a fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 368 alin. (1) CPC care statuează expres că dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și art. 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 84 CPC RM, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de

eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Art. 86 alin. (2) CPC, prevede că, persoanele juridice declarate în stare de insolvabilitate, la introducerea în instanța de judecată a acțiunilor de urmărire a creanțelor debitoare, de anulare a actelor juridice fictive sau frauduloase, a garanțiilor acordate, a tranzacțiilor încheiate și a actelor de transfer de proprietate, precum și la atacarea hotărârilor judecătorești adoptate pe marginea acestor litigii, plătesc taxa de stat după examinarea cauzei, dar nu mai târziu de 6 luni din data adoptării de către instanța de judecată a hotărârii.

Deci, ÎM „Fivilis” SRL în proces de insolvabilitate beneficiază de înlesnirile menționate, deoarece apare în fața instanței ca reclamant, iar pretențiile înaintate corespund dispozițiilor prevăzute expres în norma procesuală.

Prin urmare, starea de insolvabilitate îi acordă ÎM „Fivilis” SRL dreptul de a plăti taxa de stat după examinarea apelului, deoarece, după cum s-a menționat, art. 86 alin. (2) din CPC prevede plata taxei de stat după examinarea cauzei, în cazul introducerii în instanța de judecată a acestor categorii de acțiuni.

În acest context Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că instanța de apel prin încheierea din 16 februarie 2017 neîntemeiat a acordat termen apelantului ÎM „Fivilis” SRL pentru achitarea taxei de stat în mărime de 37 575 lei, întrucât această categorie de acțiuni nu se impune cu taxă de stat.

Astfel, instanța de recurs conchide că cererea de apel înaintată de ÎM „Fivilis” SRL „de iure” nu se impune cu taxă de stat, or, în speță impunerea cererii de apel cu taxă de stat, poate avea incidență directă asupra îngrădirii accesului liber al persoanei la o justiție echitabilă.

Pornind de la principiul respectării dreptului de acces liber la justiție consfințit de jurisprudența CEDO, în cadrul soluționării cererilor privind acordarea facilităților la plata taxei de stat, instanțele judecătorești urmează să examineze minuțios fiecare caz concret pentru a nu admite îngrădirea dreptului persoanei la „un tribunal” conducându-se la soluționarea acestor cereri atât de normele dreptului național, cât și de prevederile Convenției și jurisprudenței CEDO.

În consecință, instanța de recurs notează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982). Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (CEDO, hot. Airey vs. Irlanda din 09.10.1979).

În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea încheierii recurate, or menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului ÎM „Fivilis” SRL de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Pentru considerentele enunțate, Colegiul civil, comercial și contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa încheierea instanței de apel în partea obligării ÎM „Fivilis” SRL să achite taxa de stat și de a restitui pricina spre rejudecare în instanța de apel de la faza soluționării chestiunii de punere pe rol a cererii de apel.

În rest încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017 nu se contestă și instanța de recurs consideră inoportun de a se pronunța.

În conformitate cu 427 lit. b), art. 269-270 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de către lichidatorul Întreprinderii Mixte „Fivilis” Societate cu Răspunderea Limitată, Magnet Victor.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017, în partea obligării Întreprinderii Mixte „Fivilis” Societate cu Răspundere Limitată să achite taxa de stat, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale „Cramax Grup” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Întreprinderii Mixte „Fivilis” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată și acțiunea reconvențională înaintată de Întreprinderea Mixtă „Fivilis” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății Comerciale „Cramax Grup” Societate cu Răspundere Limitată și Societății cu Răspundere Limitată „Smirtrans” în proces de insolvență cu privire la declararea nulității contractului, cu restituirea pricinii la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în același complet de judecători de la faza soluționării chestiunii de punere pe rol a cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Valentina Clevadi

judecători

Dumitru Mardari

Galina Stratulat